

A kiskorúak lineáris audiovizuális médiaszolgáltatásokkal szembeni védelme hazánkban és az Egyesült Királyságban¹

Absztrakt

Előadó:

Bakos Eszter
PhD hallgató
SZTE – ÁJTK
Polgári Jogi és Polgári Eljárásjogi Tanszék

Konzulens:

Dr. Blazovichné Dr. Gellén Klára
oktatási dékánhelyettes, egyetemi docens
SZTE – ÁJTK
Polgári Jogi és Polgári Eljárásjogi
Tanszék

Az Európai Unió (EU) tagállamai számára az Audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló 2010/13/EK Irányelv fekteti le a minimum szabályokat a kiskorúak lineáris médiaszolgáltatásokkal szembeni védelme érdekében. A direktíva szerint a televíziós műsorszolgáltatásokban nem jelenhetnek meg súlyosan ártalmas tartalmak, míg a gyermekek fizikai, értelmi vagy erkölcsi fejlődését valószínűleg károsító programok az irányelv által előírt - vagy annál tagállami szinten szigorúbb - feltételek között közvetíthetők.²

Ugyanakkor, napjainkban egyre több médiatartalom áll a fogyasztók rendelkezésére, amelyek minősége, értéke sok esetben nehezen ítélnél meg különösen a kiskorú fogyasztók által. Ilyen körülmények között pedig a szabályozásban érintetteknek kiemelt figyelmet kell fordítaniuk a megváltozott médiakörnyezetre és médiafogyasztási szokásokra a szabályok kialakításakor. Erre tekintettel, a lineáris szolgáltatások esetén hagyományosan alkalmazott tartalomklasszifikáció és idősáv további eszközök alkalmazását kívánja a kiskorúak hatékony védelme érdekében.

Az EU szabályozási hátterére, a megváltozott médiakörnyezetre és az ez által generált szabályozási nehézségekre figyelemmel előadásom célja bemutatni, hogy hazánk és az Egyesült Királyság (UK) hogyan kívánja garantálni a kiskorúak valószínűleg káros lineáris médiaszolgáltatásoktól való távortartását. Hazai viszonylatban elsősorban a megújított klasszifikációs rendszert veszem górcső alá³, amely mellett továbbra is érvényesül a direktíva által kínált eszközök már a korábbiakban is több szempontból vitatott együttes alkalmazása⁴. Az UK-ban az Ofcom által elfogadott Broadcasting Code komplex módon igyekszik a kiskorúak, különösen a gyermekként definiált 15 éven aluliak védelmét garantálni.⁵ A brit filmklasszifikációs szerv által besorolt filmeket időkeret közé szorítva engedi közvetíteni a szolgáltatások jellegére is figyelemmel.⁶ Emellett alkalmazza az úgynevezett „watershed” intézményét, amely főszabály szerint 21.00. Ennek szerepe van abban, hogy a káros tartalmak ne kerüljön adásba a jelzett időpont előtt szerkesztői indok nélkül.⁷ Végül pedig a 15 év alattiak kiemelt védelmét a műsorszolgáltatóknak *a nap folyamán is* biztosítaniuk kell a megfelelő, a Kódex által felsorolt kritériumok által meghatározott műsorrenddel, illetve tájékoztatással, ahogy a The X Factor Final esete is mutatja.⁸

¹ A Tanulmány a TÁMOP-4.2.1/B-09/1/KONV-2010-0005 azonosító számú, „Kutatóegyetemi Kiválósági Központ létrehozása a Szegedi Tudományegyetemen” című projekt keretében, az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg

² 27. cikk (1) – (3)

³ 2010. évi CLXXXV. törvény 9-11. §

⁴ Gellén Klára: A kiskorúak védelme a média káros tartalmaival szemben. Kiskorúak védelme a médiaszolgáltatásokban. Alkalmazott Kommunikációtudományi Intézet. Budapest, 2007. 43.

⁵ The Ofcom Broadcasting Code. February 2011, Section One: Protecting the Under-Eighteens

⁶ Broadcasting Code, 1.22 – 1.26: Films, premium subscription film services, pay per view services

⁷ Broadcasting Code, 1.10 – 1.21, 1.27

⁸ Ofcom Broadcast Bulletin, Issue 180, 18 April 2011, p.30-36.